

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-193(8)/14/15/TN

Warszawa, dnia 18 lutego 2015 r.

DECYZJA nr DNR-1/12/2015

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106, z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586 oraz z 2014 r. poz. 1662), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa długopisu szokującego model AG11A, wprowadzonego na rynek polski przez przedsiębiorcę APTEL Adam Pawlak spółka jawna z siedzibą w Białymstoku, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez ten produkt i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 20 listopada 2014 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK” lub „organ nadzoru”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi długopisu szokującego model AG11A (dalej też „długopis”), wprowadzonego na rynek polski przez przedsiębiorcę APTEL Adam Pawlak spółka jawna z siedzibą w Białymstoku.

Produkt będący przedmiotem postępowania jest to produkt rażący prądem w kształcie długopisu. Po naciśnięciu elementu imitującego przycisk służący do wysuwania wkładu, produkt emituje impuls elektryczny. Długopis jest oferowany w opakowaniu jednostkowym, na którym znajdują się m.in. następujące dane: nazwa produktu „*Electric Shocking Pen*” i jego model „*AG11A*”, dane polskiego przedsiębiorcy „*Importer: APTEL Adam Pawlak sp. j., ul. Produkcyjna 106 B, 15-680 Białystok*”, dane chińskiego przedsiębiorcy „*Producent: Shenzhen Transhow Industrial Ltd, Address: Busha Lu NO. 283, Buji, Shenzhen, China*” oraz informacja, że produkt wyprodukowano w Chinach.

W trakcie kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Witolda Samsona, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Witold Samson Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe w Suchej Beskidzkiej, inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej dokonali oceny oznakowania długopisu w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106, z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586 oraz z 2014 r. poz. 1662), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów” i stwierdzili brak informacji o kategoriach konsumentów, które nie powinny korzystać z produktu (np. dzieci, osoby starsze, osoby posiadające rozrusznik serca, osoby z problemami zdrowotnymi).

Ponadto inspektorzy Inspekcji Handlowej pobrali próbkę długopisu i przekazali do Laboratorium Badawczego Instytutu Elektrotechniki Oddział w Gdańsku. Badania długopisu zostały przeprowadzone na zgodność z wymaganiami określonymi w rozdziale 8 „Ochrona przed dostępem do części czynnych” normy PN-EN 60335-1:2012 „*Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego -- Bezpieczeństwo użytkowania -- Część 1: Wymagania ogólne*”. Badania laboratoryjne wykazały, że długopis nie spełnia wymagań określonych w normie PN-EN 60335-1:2012 z uwagi na możliwość dotknięcia części czynnych (pkt. 8.1.1 i 8.1.2 normy) oraz emitowanie prądu elektrycznego o przekroczonych maksymalnych wartościach napięcia, prądu i ładunku (pkt 8.1.4 normy).

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183), pismem z dnia 10 grudnia 2014 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę APTEL Adam Pawlak spółka jawna z siedzibą w Białymstoku (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa długopisu. W tym samym piśmie Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do określenia jej roli w obrocie długopisem oraz do przekazania listy dystrybutorów, którym sprzedała ten produkt. Organ nadzoru zwrócił się także o informacje na temat liczby długopisów posiadanych przez stronę postępowania, okresu w którym produkt był wprowadzany na rynek oraz ewentualnych skarg lub reklamacji dotyczących tego produktu. Ponadto Prezes UOKiK zwrócił się o przekazanie ewentualnych dowodów potwierdzających wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez długopis.

Pismem z dnia 16 grudnia 2014 r. strona postępowania przekazała faktury zakupu długopisu i dokumenty SAD z lat 2013-2014, zestawienie rozchodu tego produktu obejmujące 57 dystrybutorów (51 przedsiębiorców polskich i sześciu przedsiębiorców zagranicznych). Strona postępowania poinformowała, że otrzymała reklamacje dotyczące

15 długopisów (które nie działały), a na stanie magazynowym nadal posiada 83 długopisy, które zostaną zutyliczowane wraz z egzemplarzami odebranymi od dystrybutorów. Ponadto strona postępowania przedstawiła dowody poinformowania drogą elektroniczną wszystkich dystrybutorów o niespełnianiu wymagań przez te produkty i konieczności dokonania ich zwrotu oraz zwróciła się o przedłużenie terminu na przedstawienie pozostałych dowodów podjęcia działań wobec długopisów.

Pismem z dnia 31 grudnia 2014 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że uwzględnił jej wniosek o przedłużenie terminu na przedstawienie pozostałych dowodów podjęcia działań wobec długopisów wprowadzonych na rynek od 2013 r. Jednocześnie organ nadzoru wskazał stronie postępowania, że z przekazanych przez nią dowodów wynika, iż dokonywała zakupu długopisów również przed 2013 r. i zwrócił się o przekazanie pozostałych faktur zakupu oraz informacji, od kiedy wprowadza ten produkt na rynek.

Pismem z dnia 16 stycznia 2015 r. strona postępowania poinformowała, że przed 2013 r. nabyła 881 długopisów w wyniku przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa „APTEL” PUH Adam Pawlak w Białymstoku. Strona postępowania wyjaśniła, że długopis wprowadza na rynek od początku istnienia spółki, tj. od dnia 3 października 2012 r. Poinformowała, że inwentaryzacja przeprowadzona na koniec 2014 r. wykazała nadwyżkę jednego długopisu w stosunku do ilości wskazanej w poprzednim piśmie (zatem posiada 84 sztuki), zaś w dniu 7 stycznia 2015 r. otrzymała 400 długopisów, które zamówiła u dostawcy jeszcze przed wszczęciem niniejszego postępowania i egzemplarze te również zostały zutyliczowane. Ponadto strona postępowania przedstawiła faktury korygujące potwierdzające odebranie 95 długopisów od sześciu dystrybutorów i oświadczenia 43 przedsiębiorców o nieposiadaniu tego produktów na stanie magazynowym oraz oświadczyła, że pozostałych dwóch polskich dystrybutorów nie prowadzi już działalności gospodarczej. Strona postępowania przekazała dokumenty potwierdzające przekazanie do utylizacji 579 długopisów.

Pismem z dnia 26 stycznia 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca APTEL Adam Pawlak spółka jawna z siedzibą w Białymstoku wprowadził długopis szokujący model AG11A na rynek polski i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, producentem jest przedstawiciel wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela – importer produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. W aktach sprawy znajdują się faktury potwierdzające zakup 3 300 długopisów od chińskiego przedsiębiorcy w latach 2013-2014. Ponadto na opakowaniu długopisu widnieje informacja, że strona postępowania jest jego importerem.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

W myśl art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, bezpieczeństwo produktu ocenia się z uwzględnieniem spełniania przez produkt wymagań wynikających z dobrowolnych norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej będących transpozycją norm europejskich innych niż normy uznane przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów. Z uwagi na fakt, że norma PN-EN 60335-1:2012 „*Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego -- Bezpieczeństwo użytkowania -- Część 1: Wymagania ogólne*” jest wyżej opisanym rodzajem normy, Prezes UOKiK dokonał oceny bezpieczeństwa długopisu z uwzględnieniem określonych w niej wymagań.

Badania organoleptyczne przeprowadzone przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej wykazały, że do długopisu nie dołączono informacji o kategoriach konsumentów, które nie powinny korzystać z tego produktu (np. dzieci, osoby starsze, osoby posiadające rozrusznik serca, osoby z problemami zdrowotnymi). Z kolei, badania przeprowadzone przez Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku wykazały, że długopis nie spełnia wymagań określonych w normie PN-EN 60335-1:2012 z uwagi na możliwość dotknięcia części czynnych (pkt. 8.1.1 i 8.1.2 normy), emitowanie prądu elektrycznego o przekroczonej dopuszczalnej wartości maksymalnego napięcia dla prądu stałego i zmiennego, tj. $U_{\max}=664 \text{ V} \pm 2 \text{ V}$, podczas gdy napięcie nie powinno przekraczać wartości 42,4 V (pkt 8.1.4 normy) oraz przekroczenie dopuszczalnej wartości prądu, która w długopisie wynosiła $6,88 \pm 0,04 \text{ mA}$, podczas gdy maksymalna wartość prądu nie powinna przekraczać 2 mA dla prądu stałego oraz 0,7 mA dla prądu zmiennego (pkt 8.1.4 normy). Ponadto, zgodnie z normą, dla napięć o maksymalnej wartości powyżej 450 V do wartości 15kV, wartość ładunku nie powinna przekraczać 45 μC . Tymczasem, jak wykazały badania laboratoryjne, wyliczona wartość ładunku długopisu wynosiła 13,2 μC , a okres impulsu ładunkowego - 10 ms, co oznacza, że wartość dopuszczalna ładunku zostanie przekroczona po czasie 34 ms. Mając na uwadze powyższe nieprawidłowości, Prezes UOKiK podzielił opinię inspektorów Inspekcji Handlowej, że długopis stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia użytkowników, w szczególności dzieci, osób starszych, osób z problemami zdrowotnymi oraz osób korzystających z rozrusznika serca. W toku niniejszego postępowania strona nie kwestionowała wyników badań organoleptycznych oraz laboratoryjnych, nie przedstawiła też żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że długopis jest bezpieczny. W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał, że długopis szokujący model AG11A nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że przedsiębiorca APTEL Adam Pawlak spółka jawna z siedzibą w Białymstoku wprowadzał długopis na rynek w latach 2012-2014. Mając na uwadze niewielkie prawdopodobieństwo, aby odbiorcy długopisu, którzy zakupili produkt w 2012 r., nadal go posiadali, Prezes UOKiK uznał za uzasadnione ograniczenie działań do dystrybutorów, którzy zakupili długopis w latach 2013-2014. W powyższym okresie strona postępowania wprowadziła na rynek 3 099 długopisów, z czego 3 096 sztuk sprzedała 57 dystrybutorom (3 007 sztuk 51 przedsiębiorcom polskim oraz 89 sztuk sześciu przedsiębiorcom zagranicznym), a pozostałe trzy sztuki sprzedała na paragony.

W toku postępowania strona przedstawiła dowody poinformowania drogą elektroniczną wszystkich dystrybutorów o niespełnianiu wymagań przez te produkty i konieczności dokonania ich zwrotu oraz – w przypadku polskich odbiorców – faktury korygujące potwierdzające odebranie 95 długopisów od sześciu dystrybutorów i oświadczenia 43 przedsiębiorców o nieposiadaniu tego produktu na stanie magazynowym. Ponadto oświadczyła, że pozostałych dwóch polskich dystrybutorów nie prowadzi działalności gospodarczej, co potwierdziły dane zawarte w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Strona postępowania przekazała do utylizacji długopisy posiadane na stanie magazynowym i odebrane od polskich dystrybutorów (łącznie 579 sztuk) oraz przedstawiła dowody potwierdzające tę okoliczność. Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK uznał, że przedsiębiorca APTEL Adam Pawlak spółka jawna z siedzibą w Białymstoku usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez długopis szokujący model AG11A.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępca Dyrektora
Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka

Otrzymuje:

APTEL Adam Pawlak sp. j.
ul. Produkcyjna 106 B
15-680 Białystok